

تأثیر یک برنامه مدون آموزش خودمراقبتی بر کیفیت زندگی بیماران دارای ضربان‌ساز دائم

محسن شهریاری، فرشته جلالوندی، حجت‌الله یوسفی، خسرو توکل، حمید صانعی

چکیده

مقدمه. امروزه بحث درباره آموزش به بیمار و خانواده آنها در جهت تقبل مراقبت از خود مطرح می‌باشد و باید شرایطی فراهم نمود که بیماران بتوانند از خود مراقبت کنند. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر یک برنامه مدون آموزش خودمراقبتی بر کیفیت زندگی بیماران دارای ضربان‌ساز دائم انجام شده است.

روش‌ها. در این مطالعه نیمه تجربی با طرح دو گروهی و دو مرحله‌ای، با روش نمونه‌گیری آسان و تداومی، ۳۴ نفر از بیماران دارای ضربان‌ساز دائم در دو گروه ۱۷ نفره قرار گرفتند. یک هفته پس از تعبیه ضربان‌ساز، با استفاده از پرسشنامه پایا و روا و انجام مصاحبه، کیفیت زندگی هر دو گروه مطالعه و شاهد مورد بررسی قرار گرفت. سپس برنامه آموزش خودمراقبتی برای گروه مطالعه انجام شد و پس از گذشت دو ماه، مجدداً کیفیت زندگی هر دو گروه سنجیده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های مرکزی و آزمون‌های t زوج، t مستقل و مجذور کای و نرم‌افزار SPSS استفاده شد.

نتایج. اختلاف میانگین امتیاز کیفیت زندگی قبل و پس از مداخله در دو گروه، و همچنین میانگین امتیاز کیفیت زندگی آنها دو ماه بعد از آموزش، دارای تفاوت آماری معنی‌داری بود.

نتیجه‌گیری. آموزش خودمراقبتی بر کیفیت زندگی بیماران دارای ضربان‌ساز دائم تأثیر داشته است که با نتایج پژوهش‌های دیگر همخوانی دارد. توصیه می‌شود در مراقبت پس از عمل در بیماران دارای ضربان‌ساز دائم، از برنامه‌های آموزشی ترکیبی استفاده شود.

واژه‌های کلیدی. خودمراقبتی، کیفیت زندگی، آموزش بیمار، ضربان‌ساز دائم.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی ۱۳۸۴؛ ۵(۱): ۴۵-۵۲

مقدمه

انسان در طول حیاتش، دائماً در حال تغییر و حرکت بین سلامت و بیماری است. برای مقابله با این تغییرات، نیاز به بکار بستن اقدامات خاص می‌باشد. در آمریکا، برآورد شده که ۸۰ درصد مشکلات و نیازهای بهداشتی در رابطه با نحوه رفتار فرد در منزل به وجود می‌آید (۱). انسان‌ها برای مراقبت از خودشان برای خوب ماندن و خوب شدن، نیاز به آموزش دارند و آموزش بیمار، عملکرد اصلی حرفه‌های بهداشتی است. فلسفه آموزش به بیمار این است که بیمار اطلاعات و مهارت‌های آموخته را برای اهداف مورد نظر به کار گیرد (۲). انسان‌ها می‌خواهند بدانند

آدرس مکاتبه: محسن شهریاری (مربی)، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، خیابان هزار جریب اصفهان.
e-mail: shahriari@nm.mui.ac.ir

فرشته جلالوندی، کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، حجت‌اله یوسفی و خسرو توکل، مربی و دکتر حمید صانعی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

این طرح با شماره ۸۲۰۰۵ در دفتر هماهنگی طرح‌های پژوهشی معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به ثبت رسیده و هزینه آن از طرف این معاونت پرداخت شده است.

این مقاله در تاریخ ۸۳/۳/۱۸ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۳/۱۱/۵ اصلاح شده و در تاریخ ۸۴/۲/۱۹ پذیرش گردیده است.